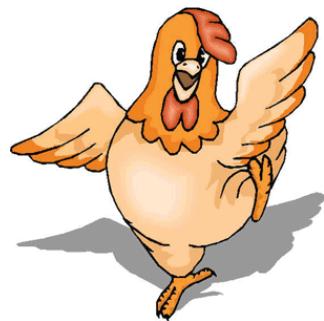
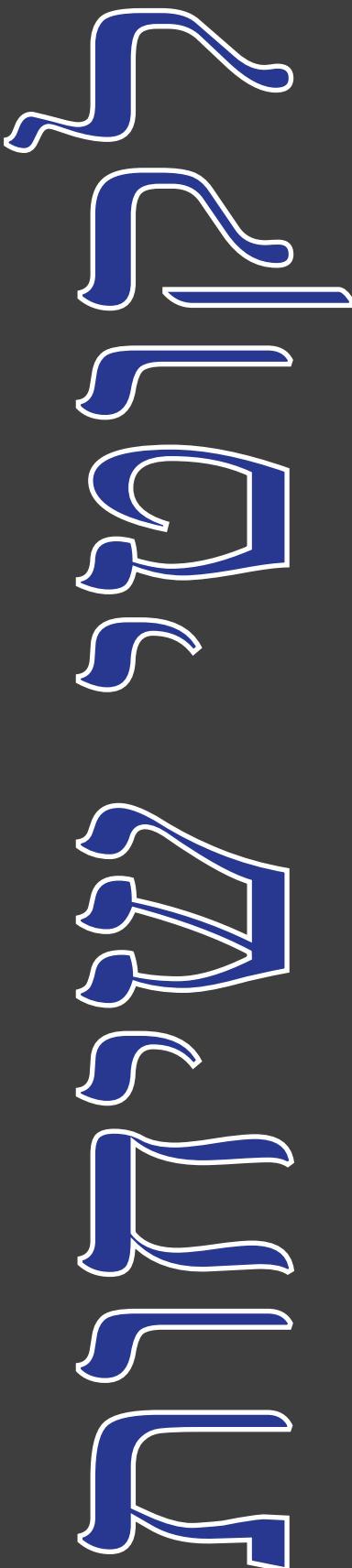

Name: _____

going
Kosher

פרישת שמיני

פרשת שמיני

אויב מען ווועט זאגן און די סימני טהרה זיינען ניט מער ווי סימנים מבררים, איז דער דין פאראשטאנדיק אויך מצד הסברא: וויבאלד ער איז יוצא מן הטהורה, האט דארט דער ענין פון סימנים קיין ארט ניט. אויב, אבער, מען ווועט זאגן און די סימנים זיינען אַ סיבָה אויף דער טהרה, דארף מצד הסברא אויסקומען אַן אויב פרסוטיו קלוטות דארף ער זיין טמא. און דאס ווואס דער דין איז אַן ער איז טהור איז דאס מצד גזירת הכתוב.

אַ נפקא מינה לדינה, צי די טהרה איז מצד הסברא, צי מצד גזירת הכתוב איז:

מייט אַ דבר טהור טאר מען זיך ניט שפילן. וווען איז דאס גערעדט געוואָרן? אויב ער איז פון אַ מין טהור, אויב, אבער, זיין מין איז אַ טמא, נאָר ער איז טהור מצד אַ גזירת הכתוב, איז דער איסור ניטא. דִּ רְאֵי אַוְיפָּ דָעַם: לויתן זה יצרת לשחק בו, פרעגט דער ירושלמי³⁾, ווי מעג מען זיך שפילן מיט אַ דבר טהור? און ער ענטפערט, און לויתן איז בעצם אַ דבר טמא והותר מכלל איסור. זעט מען פון דעם, איז אויב די טהרה איז מצד אַ גזירת הכתוב, מעג מען זיך דערמיט שפילן.

ב. עס זיינען פאראן כמה ראיות איז די סימני טהרה זיינען אַ סיבָה אויף דער טהרה. איז אויך

(3) שבת סוף פרק ט, זע אויך חולין סוף פרק ג ובחידושי אגדות שם.

א. איז היינטיקער סדרה רעדט זיך וועגן די בהמות טהורות וועלכע מען מעג עסן, און די בהמות טמאות וויאס גיט טאר ניט עסן. און די תורה גיט אַן צוויי סימנים אויף אַ בהמה טהורה: מעלת גרה און מפרשת פרסה. וועגן די סימנים איז פאראן אַ חקייה²⁾, צי זי זיינעל סיבות אויף טהרה וטומאה, ד. ת. אַן מצד דעם וויאס די בהמה איז אַ מעלת גרה און אַ מפרשת פרסה איז זי אַ טהורה, און אַזוי פאָרְקָעֶרט, אַדער זי זיינען בלויין סימנים המבררים, דאס הייסט, אַז די טהרת בהמה איז מצד אַנְדרען סיבות, נאָר בכדי מיר זאלן וויסן וועלכע בהמות זיינען טהורות, האט דער אויבערשטער ארײַנְגַּעֲבָן אַין זי סימנים דורך וועלכע מיר וועלן וויסן אַז זי זיינען טהור.

דער חילוק פון די צוויי אופנים איז:

דער דין איז, איז היוצא מן הטהור טהור כו¹⁾, כאטש ער האט ניט קיין סימני טהרה. ווי צום ביישפיל, היוצא מן הטהור ופרשטיו קלוטות, כאטש ער האט ניט קיין סימני טהרה, וויבאלד, אבער, ער קומט אַרוֹיס פון אַ טהור איז ער אויך טהור.

1) צפנת סענה (להרגזובן) על הרמב"ם ריש הלכות מאכלות אסורות — עיין שם כל זה בארכוה. ולהעיר ממורה נבוכים ח"ג פמ"ח. זע אויך לקו"ש ח"ב ע' 375 ואילך.

2) בכורות ה, ב.

טיטשון - Translations

טיטש	ווארט	טיטש	ווארט
Through which	דורך ועלכע	Today's	היינטיקער
Although	כאטש	About	וועגן
Example	בײַשפֿיל	Allowed	מעג
Closed/sealed	קלוטות	Chews its cud	מעלת גרה
Because	ווײַבלָּד	Split hooves	מפרשת פרסה
Understood	פארשטאנדיך	DAO הײַסְט - this means -	ד.ה.
Has no place	קיין ארט ניט	Whether	צ'י
Comes out	אויסקומען	Opposite	פאָרְקָעֶרט
Play	שפֿילָן	Which clarify	המברורים
Species	מין	We	מיד
Allowed	מעג	We	מיד
See	זעט	Inserted	ארײַנְגַעְגַּעְבָּן

CLASSIC CONCEPTS

- ⇒ There is a famous discussion regarding the signs which we were given in order determine which animals are kosher and which ones aren't. Are the signs what actually make them into Kosher animals, or are the animals themselves kosher? If we say that the animals themselves are kosher, the signs are just a way for Hashem to show us which animals are kosher and which ones aren't, not that they actually make the animal a kosher one.
- ⇒ A very practical application of this discussion would be a scenario where a kosher animal gives birth to an animal without the kosher signs. The Halacha is that regardless of whether it has the signs or not, as long as its born from a kosher animal, it is Kosher. If we say that the signs are just a way of Hashem showing us which animals are Kosher and which ones aren't, then this Halacha makes perfect sense. For we already know that this animal is kosher, therefore the signs aren't necessary. If, on the other hand, we were to say that the signs are actually what makes the animal kosher, then regardless of where the animal came from, if it doesn't have the signs, it shouldn't be kosher. According to this opinion, this

מאכל וואס מען עסט ווערט דאד דם ובשר כבשרו, האט די תורה גע'אסר'יט די מאכליות אסורה בכדי עס זאלן ניט אינגעיגלידערט ווערט אין דעם מענטש די איגנסאפטן פון דעם מאכל האסורה, וואס זיינען ניט קיין גוטע.

פון דעם איין פארשטיינדייך אויך אין דעם עניין פון סימני טהרה וטומאה. דער איסור פון עסן אועלכע בהמות וועלכע זיינען ניט מעלה גרה און מפריס פרסה בכדי די תוכנות — איגנסאפטן — זאלן ניט איבער — גיין אין דעם מענטש — באויעזט און דעם מענטשنس פירונג דארף זיין — מפריס פרסה און מעלה גרה.

ד. ווי געזאגט איז איין תורה אייז יעדער עניין א הוראה, און אנויעיזונג צום מענטש, איין דאס — וואס די סימנים בי א בהמה זיינען, על כל פנים, לבירר טהרת הבהמה — אויך א הוראה און די תוכנות מעלה גרה און מפריס פרסה בי דעם מענטשן, זיינען מברר און מבחין זיינע הנחות, צי זיינען טהור, אדרף חס ושלום פארקערט.

נארך א פרט אין דעם: די הבחנה ובירור אויף טהרה — זיינען בנוגע א בהמה. ודוגמת זה באדם — הבהמה שבלבו של אדם, די נפש הבהמית. די הבחנה און בירור זיינען ניט בנוגע די עניינים פון נפש האלקית, תורה ומצוותי, צי זי זיינען אינגעאנצן לשמה צי מיט א פנוי, ניט אויף דעם איין די הבחנה — ווארום אפללו בשעת ס'איין מיט א פנוי' דארף מען אויך לערנען תורה און מקיים זיין מצות, לעולם לימוד ויקיימ מצות

משמע פון לשון הפסוק, וואס ער זאגט, כי מעלה גרה הוא ופרשא איננו מפרים וגו'.

עם איין אויך א ראי פון דעם דין תרגנול דאגמא אסורה. זאגט תוספות⁽⁴⁾ איז דא גיט ניט אן דער כלל היוצא מן הטהור טהור, ווילע דער אפרוח מעפרא קא גדיל (ער וואקסט פון ער), במילא ווערט ער טמא מצד די סימני טומאה. אויב מען וועט זאגן איז זי זיינען נאר סימנים המבררים, היינט וויבאלד איז מען וויסט פון וואס פאר א מין דער תרגנול קומט, איין וועמען ארט דאס איז ער האט סימני טומאה? מוז מען זאגן איז די סימנים זיינען א סיבה צו דער טהרה, און דער כלל היוצא מן הטהור טהור איין א גזירת הכתוב, דערפאר אויב מעפרא קא גדיל — איז דאך ניט שייך דער כלל.

דארף מען פארשטיין די שייכות פון מעלה גרה ומפרשא פרסה צו טהרה. ובפרט איז בפנימיות העניין, — אפללו מען וועט זאגן איז די סימנים זיינען ניט מען ווי מבררים, — איין ווי באוואויסט איז אלץ אפללו עניינים פון וועלט זיינען בהשגהה פרטיה, ועל אחת כמה וכמה ענייני התורה ומצוותי, איז דאך פון דעם גופא וואס די סימנים זיינען נקבע געוואָרַן אויף טהרה, א ראי איז זי זיינען שייך צו טהרה, על כל פנים בתור מסובב, ניט בתור סיבה ווי לoit דעם ערשותן אופן.

ג. אינער פון די טעמיים⁽⁵⁾ אויף מאכליות אסורה איין, וויל פון יעדער

(4) ד"ה תרגנולטה, נדה ג. ב.

(5) רמב"ן על התורה ויקרא יא, יב. ועוד. עוד שולחן ערד יורה דעתה סוף סימן פא.

טיטשון - Translations

טיטש	ווארט	טיטש	ווארט
Made it forbidden	גע' אסר'ת	Swamp chicken	תרנגול דאגמא
Embody	איינגעטלידערט	Doesn't apply	גייט ניט אין
Characteristics	איינטשאפטן	Egg	אפרוח
Such	אצעלכע	Grows from the ground	מעפרא קא גידיל
Transfer over	איבערגיין	Grows	וואקסט
Shows	באווייזט	Earth	ערד
Behaviour	פִּירונְג	Who does it bother	וועמען ארט דאס
Lesson	אנווייזונג	Must	מוץ
Characteristics	תכונות	Known	באוואוואסט
Check	ARBACHIN	Established	נקבע
Reason	פְּנֵי	Effect/outcome	מסובב

CLASSIC CONCEPTS

Halacha is clearly a **גזרת הכתוב** which we don't understand.

⇒ A Halachic application of whether it is a **גזרת הכתוב** or not would be, if you would be permitted to play with such an animal. There is a Halacha that you are not allowed to play with kosher animals. This Halacha only applies to animals which are Kosher on their own, not if it's a **גזרת הכתוב** that makes it kosher. So in our scenario of a kosher animal which doesn't have the kosher signs, the Halacha regarding playing with it would depend on the above mentioned discussion. If the signs are what make it into a Kosher animal, then this animal is Kosher only because of a **גזרת הכתוב** and it would be no issue to play with it. If we say that the signs are just a way of distinguishing which animals are kosher already, then it is not a **גזרת הכתוב** which makes it Kosher and it is forbidden to play with it.

⇒ Whether we say that the signs are what make the animal Kosher or that they are just a sign to show us which ones are Kosher, Hashem obviously chose these specific signs for a reason. If these are the specification of a pure animal, then obviously they have some direct connection to the concept of purity.

⇒ When a person eats, the food that he consumes actually turns into his

אַרְיִינְגָּעַטָּן אֵין מַסְחָר פֿוֹן קָאַלָּאַשָּׁן: "פֿיס אֵין קָאַלָּאַשָּׁן הָאָב אַיךְ גַּעֲזָעַן, אֶבְעָר אֶקְאָפְ אֵין קָאַלָּאַשָּׁן...". — אָוִיסְעָר דָּעַם דָּאָרָף זַיִן אֵין רְגָל, צְוִישָׁן דָּעַר פֿוֹס אָונְ דָּעַר עַרְד — אֶפְרָסָא, אֶהָפָסָק אָפְיָלוּ צְוִישָׁן רְגָלִים אֵין עַרְדִּישְׁקִיט.

די פְּרָסָה וּוָאָס אַיךְ עֲנֵינָן אֵיזְ כְּנַל פְּרָסָא — בָּאַלְיָף — הָפָסָק וְהָעַלְמָן, דָּאָרָף אֶבְעָר זַיִן אֶצְעַשְּׁפָאַלְטָעַנְעָא. דָּאָס הַיִּסְטָ אֵיזְ אַוְיכְ אֵין דִּי עֲנֵינִים אַרְצִים זָאַל לַיְיכְטָן גַּטְלָעַכְקִיט, עַר זָאַל אֵין זַיִן זָעַן אַלְקוֹת.

(וּ) עַס וּוּעַרְט דָּעַרְקָלָעַרְט אֵין חַסִּידָוֹת⁶) בְּעַנְיָן הַשְׁעָרוֹת, אֵיזְ בַּיְ אֵן אַשָּׁה אֵיזְ שָׂעָר בְּאַשָּׁה עַרְוָה, אַוְיכְ בַּיְ דִּי לוּיִים אֵיזְ וְהַעֲבִירָוּ תָּעַר כּוֹ, אֶבְעָר בַּיְ אֶנְזִיר שְׁטִיטָה גַּדְלָ פְּרָעָשָׁר רְאָשָׁוֹן. רְעַדְתָּ זַיִךְ דָּעַר בְּיַאָוָר אֵין דָעַם, אֵיזְ וּוּאוֹ דָעַר חַיּוֹת וְאוֹר אֵיזְ בְּמִיעּוֹת דָּאָרָט זַיְגָעָן שְׁעָרוֹת (צְמַצּוֹם, וְעַל יְדֵי הָפָסָק הַגְּלָגוֹלָה) אֵיזְ חַסְרוֹן, מָה שָׁאַיְן כָּן וּוּאוֹ דָעַר חַיּוֹת אֵין אָוָר אֵיזְ בְּרִיבְויִ — דָאָרָף זַיִן שְׁעָרוֹת. דָעַרְפָּאָר אֵיזְ בַּיְ אֶנְזִיר קְדוּשָׁה הַיִּי גַּדְלָ פְּרָעָשָׁוֹן וּכְוֹ). וְמַה הוּא בְּעַנְיָן הַפְּרָסָה פֿוֹן אֵין בְּהָמָה אֵיזְ דִּי פְּרָסָה דָאָרָף זַיִן אֶצְעַשְּׁפָאַלְטָעַנְעָא).

אֵין וּוּי גַּעֲזָגָט אֵין תְּנִיאָ⁷). שְׁגָם בְּעַנְיָנִי אַרְצָן לֹא יְפָרְדוּ מַאֲחָד הַאַמְּתָה — אֵיזְ אַוְיכְ אֵין דִּי עֲנֵינִים פֿוֹן וּוּעַלְט זָאַל מַעַן זַיִךְ נִיט אַפְשִׁיְידָן פֿוֹן דָעַם אַוְיבְּעַרְשָׁטָן — אַחֲד הַאַמְּתָה. אֵין דָעַר פְּאָר דָאָרָף דִּי צְעַשְּׁפָאַלְטָנִיקִיט זַיִן אַוְיכְ דָוָרָךְ אֵין דָוָרָךְ — עַס זָאַל אַנְקוּמוּן אַוְיכְ גַּאֲר אַונְטוֹן.

6) לקוטי תורה ד"ה ונקדשתי. דורך מזו.

7) תִּקְדְּשָׁת תְּגִלְתָּה מִצְרָעָה.

8) אגרת הקדש סימן ט.

אָפְיָלוּ שְׁלָא לְשָׁמָה שְׁמַתוֹךְ כּוֹ⁸). דִּי הַבְּהָנָה אֵיזְ בְּנוֹגָע עֲנֵינִים הַגְּשִׁמִּים, וּוּלְכָבָע זַיְגָעָן פְּאַרְבּוֹנְדָן מִיטָּן גַּפְשׁ הַבְּהָמִית, דָאָרָף מַעַן מַבְחִין זַיִן צִי דִי "בְּהָמָה" אֵיזְ אֶטְהָוָרָה צִי נִיט.

בִּידְעָה בְּהָמֹת שְׁטִיעָן אֵין דָעַר תּוֹרָה, אַוְיכְ דִי בְּהָמָה טְמָאָה. ד. ה. אָוִילוּ פִּירְנְדִּיק זַיִךְ עַל פִּי תּוֹרָה, קָעָן מַעַן אַוְיכְ זַיִן אֶצְבָּהָמָה טְמָאָה. וּוּי דָעַר רַמְבָּן זַאֲגָט אָוִילוּ קָעָן זַיִן אֶגְבָּל בְּרָשָׁות הַתּוֹרָה (ד. ה. אָוִילוּ זַיִךְ אָוִיס אֵיזְ דָאָס עַס דּוֹכְטָ זַיִךְ אָוִיס אֵיזְ דָאָס בְּרָשָׁות הַתּוֹרָה, בְּאַמְּתָה אֵיזְ עַר דָאָךְ עַוְבָּר אַוְיכְ צִיוּוִי⁹) פֿוֹן קְדוּשִׁים תְּהִיוֹ — אֶצְבָּהָמָה עַיְקָרִי וּשְׁרָשִ׀י). אֵיזְ אַוְיכְ צְוּ מַבְחִין זַיִן וּוָאָס אֵיזְ אֶצְבָּהָמָה טְהָוָרָה, גִּיט דִי תּוֹרָה צְוּיִי סִימְגִּים: א) מְפָרָסָת פְּרָסָה. ב) מַעַלְתָּ גְּרָה.

ה. בְּכָל אֵיזְ אַוְיכְ בַּיְ אֶצְבָּהָמָה פְּאַרְאָן אָוּן עַיְקָרְדִּיקָרְ חִילּוּק צְוִישָׁן רַאֲשָׁ (קָאָפְ) מִיטְ רְגָל (פֿוֹס) — וּוּי פְּאַרְשְׁטָאַנְדִּיק אַוְיכְ פֿוֹן הַלְּכוֹת טְרִיפּוֹת וּכְוֹ). אֵיזְ אָוִיסְעָר דָעַם אָפְיָלוּ בַּיְ אֶצְבָּהָמָה זַיְגָעָן נָעָנְטָ צְוּ דָעַר עַרְד נָאָר דִי פֿיס, ד. ה. אָוִוְטָ מִיטְ דִי כְּחוֹת נְעַלְמָ אַוְיכְ פֿוֹן נְפָשָׁה הַבְּהָמִית — דָאָרָף מַעַן נִיט לִיגְגָן אֵין גְּשִׁמּוֹת, עֲנֵינִים אַרְצִים, נָאָר מִיטְ דִי כְּחוֹת פֿוֹן מַעְשָׁה¹⁰) וּוּפְלָל מַעַן מוֹת.

— מַעַן דָעַרְצִילְטָ אֵיזְ דָעַר רְבִי (מוֹהָרְשָׁבָב) נְעַזְעָט גַּעֲזָגָט צְוּ אֶחָד, וּוּלְכָבָע אֵיזְ גַּעֲוֹעָן אֶצְיָוָר אָוִילוּ אֶבְלָ בְּעַל כְּשָׁרוֹנוֹת וּוָאָס הַאֲטָ זַיִךְ

6) הלכות תלמוד תורה לאדרמור' הוקן פרק ד הלכה ג תניא פרק לט.

7) רַמְבָּן רִיש פרשת קְדוּשִׁים. זַיִן תְּנִיאָ פרק ל.

8) זַיִן אַוְיכְ אַוְיכְן עַמְּדָה 61 אֵין וּוּיְטָעָר אֵין 189 אַוְיכְ וּוּיְטָעָר.

טיטשון - Translations

טיטש	ווארט	טיטש	ווארט
Between	צווישן	Are said	שטייען
Separation	פרסא	While acting	פירנדיק
Worldly matters	ערדיישקייט	Disgusting	נבל
Split	צעשפאלטען	It seems	דוכט זיך אויס
Shine	לייכטן	close	נאענט
See	זען	Feet	פיס
Clarified	דערכלערט	Lay/be involved	לייגן
Hairs	שערות	Must	מוץ
And they passed a razor	והעבירו תער	Tell over	דערצ'ילט
Where	וואו	Which	וועלכעד
Separate	אפשיידן	Involved in	ארײַנגעטאן
Through and through	דורך אונ דורך	Business	מסחר
Come to	אנקומען	Galoshes/rubbers	קאלאשן
Very low	גאר אונטן	Besides	אויסער
		Must be	דארכֿ זיין

CLASSIC CONCEPTS

flesh and blood. As the saying goes “you are what you eat”. Therefore Hashem told us to only eat animals which have split hooves and chew their cud, because these are characteristics which Hashem wants us to develop. And he doesn’t want us to bring into ourselves anything which doesn’t have those qualities.

⇒ When we speak about making sure that we are “kosher”, we are referring to the “animal” part of our self. Your g-dly soul is always “kosher”, it is our physical self that needs to be checked. For even someone that feels he is doing everything he is supposed to according to the Torah, it could be that he is seriously lacking in certain areas. We must be certain that we have split hooves and we chew our cud, as will be explained.

⇒ We see by an animal that the only thing that touches the ground is his

בערשטנס באשעפנישן¹⁶). דארף מען אויך זיין מקרב זיין צו תורה. אבער דאס וואס זיין טענהן איז צוליב דעת זאל מען מאכן תיקונים — וואס באמת זינגען דאס קילקளים — אין תורה חס ושלום, דאס איז היפך דרך התורה, און ווי דער לשונ אין דער משנה גופא: ומקרבן לתורה צוברענגן זיין צו תורה, אבער ניט שלעפן די תורה חס ושלום און איז בערמאן זיין לפִי רוחם.

אפִילו אוייב זיעדר טענה וואלט גע-
ווען א גערעכטע טענה, און דורך
דעט ווועט מען מקרב זיין אידן, דארף
מען וויסן און על פִי דין התורה
טאָר מען ניט משנה זיין חס ושלום
אפִילו קיין דקדוק קל פָּלוֹ תורה
סֵי אַ דאָורייתא, סֵי אַ דרבנן, און
אפִילו דאס וואס רבותינו האבן
מתkan געווען אין די לעצטע דורות.

— סֵיידן אַ נביָה אַמת אָון וווען
ער זאגט עס בדרכְ הוראת שעה בלבד,
— וואס דאן איז דאס אַ דין פָּוּן
תורה — ווי אלע מצות — און מען
דארף זיך צוּהערן צוּ אַים, און אַנוֹי
ווי אליהו בהר הברמל, אַ נביָה, און
דאָס אויך בלויין בדרכְ הוראת שעה¹⁷),
אבער וווען ניט דאס, טאָר מען ניט
אַפְּקערן חס ושלום אַ זיין כל שהוא
פָּוּן תורה, גיט קוּקנדייך וואס דורך
דעט ווועט מען אויפטאנ —

ובפרט און דער אַמת אַית, און ניט
נאָר וואס דורך דעם ווועט מען גאר
גיט מתkan זיין און מען ווועט ניט
מקרב זיין אידן צוּ תורה, נאָר אַדרבה,
מען מאכט דורך דעם ערגער, מען

וואס דעמאָלט דוקאָ קען מען מאכן
פָּז דער בהמה אַ בהמה טהורה, דאס
הייסט אַ זיין בהמה, די גשמיָות
וואס איז מוכראַח מצד הגוף, זאל זיין
אַ בהמה טהורה.

און ווי עס שטייט אַין קהָלֶת יעקב
פָּוּן בעל המחבר ספר מלא הרועים
אוֹ בהמה איז ראש תיבות: בשער
הירוד מן השמים, וואס דאן איז זיין
אוֹודאי אַ טהורה, כי אַין דבר טמא
ירוד מן השמים¹⁸).

ז. נאָר אַ פרט איז דאַ אַין מפריס
פרסה¹⁹), אַז דִּי פרסה אַין צעפָאַלְטָן
אוּיף צוּיְעָן, ד. ה. אַז דער הילוך
על הארץ, דער האבן צוּ טאן מיט
ענינים אַרְצִים, דארף זיין אַין צוּיְ
תנוועות, ימִין מקרבת ושמאל דוחה²⁰).

עס זינגען פָּאַרְאָן אַזעְלְכָע וואס ביַי
זיין אַין נאָר דער ימִין מקרבת, אַז
קײַן שומ אַפְּהָלְטָן. זיין טענהן אַז
בכדי צוּ מקרב זיין אידן צוּ תורה,
אַין כְּדָאי צוּ פָּאַרְבּוּיגְן ענינים פָּוּן
תורה אַון אַפִּילו אַיבָּעַרְמָאַן חס ושלום
תורה לפִי רוח הזמן.

דער ענין אַז מען דארף מקרב
זיין אלע אידן צוּ תורה, אַין טאָקע
אמת, ווי מען האט שוין גערעדט
מערערעט מאל²¹) אַין דעם פִּירוּש
המשנה²²), אהוב את הבריות ומקרבן
להורה, אַז אַפִּילו די וואס זינגען ניט
מער ווי בריות בעלמאָ ד. ה. וואס
זיין האבן אַין זיך ניט קײַן מעלה
מער ניט וואס זיין זינגען דעם אוּי.

(11) סנהדרין גט, ב.

(12) הוראה נוספה בזה וע לקו"ש ח"ב ע' 378.

(13) טוטה מז, א. סנהדרין קו. ב.

(14) וע אויך איבָּן עמוד 99 און וויטער.
לקו"ש ח"ב ע' 316 ואילך.

(15) אבות פרק א' פשה יט.

טיטשון - Translations

טיטש	ווארט	טיטש	ווארט
Would have been	וואלט געוווען	Necessary	מוכרה
Correct	גערעכטע	Into two	צוויען
Last/recent	לעצעט	There are those	פאראן א澤עלכע
Besides	סידזן	Only	נאך
Instruction for that time	הווראת שעה	Restraints	אפהאלט
Listen	צוהערן	Bend over/compromise	פארבויגן
Not allowed	טאר מען ניט	Make over	איבערמאכן
Deflect/turn away	אפקערן	Creatures	בריות
A drop	זיז	Creations	בашעפנישן
Looking	קוקנדיך	Because of	צוליב
Accomplish	אויפטאן	Destructions	קילקளים
Worse	ערגעער	To bring	צוברענונגען
		Their spirit	רוחם

CLASSIC CONCEPTS

feet. This shows us that when we have to involve ourselves in worldly matters we should only involve ourselves with our action, and save our higher qualities like our mind and emotions for more holy spiritual things. Even the animal, that has his feet planted in the ground, has a hoof which separates even his feet from the ground. This shows us that even when we are involved in worldly matters we should still have a feeling of being separate from it.

⇒ In order for the animal to be kosher, the hooves must be split. This represents that even when one is involved in worldly matters, he must make room for spirituality to enter there. Therefore the split must go all the way through the hoof, to show that spirituality must shine even in the most physical things.

⇒ Another lesson to learn from the split hooves is that when one is dealing with physical matters he has to have two different approaches at the same time. On the one hand he must reach out to everyone no matter who they

מען קען דאך זען די סימנים און אליען וויסן. נאר דער עניין איז, און אויפן אייגענען שכט קען מען זיך גיט פאָרלָאָן, מען קען לערנגען שולחן ערוד, און אַפְּילָו פִּירָן זיך, לויט זיין שכט, לפנים משורת הדין און זיין בשעת מעשה אין שאל תחתית רחמנא לצלן. עס דאָרָף זיין מסורה, וואָס מסורה איז אויך פון לשונ מסירה והתקשרות, התקשרות צום רבינז, ורבינו ציד, אַ רְבִּי וואָס האָט זיך עוסק געוווען אין מציל זיין נפשות ישראל, און איז בקי בהם ובשמותיהם, פון עצת היצרא.

(מלוקט משיחות ש"פ ראה תש"י, ש"פ שמיני תשט"ז)

י. דער סדר פון היינטיקער סדרה איז: פריער רעדט ער וועגן דעם יומ השミニי למילואים, דערנאנד וועגן מיתה שני בני אהרן, און צום סוף פון סדרה וועגן בהמות טהורות כו' ביוז צו איסור אכילת שקצים ורמשים. די מעלה פון יומ השミニי למילוי, אים אויף די פריערדיקע טאג איז, וואָס ביום השミニי הקים את המשכן ולא פרקו (מען האט אויפגעשטעלט דעם משכן און אים ניט צענומען). הגם יעדער זאנד וואָס מען טוט על פי ציווי התורה איז דאך און עניין אויף איביך¹⁹⁾.

— דערפֿאָר איז כאָטש אָז כל קשר שעתייד להתיירו איז ניט קײַן קשור של קיימת, פונגעסטוועגן אויב דער קשור איז געמאכט על פי ציווי התורה איז די תורה האט געהיסן מאבן דעם קשור, דעמאכט דאָרָף מען זאנן און דער קשור איז אַ קשור של קיימת. ציוויי התורה מאכט דעם עניין און

ווערט אליען אינגעשלונגען איז זיין, ביז מען קערט אָפְּ חס ושלום לגמרי פון תורה און אידישקייט.

ווי דער באָוֹאָסְטָעָר מֵשֶׁל פּוֹן כ"ק מ"ח אַדְמוֹר, אָז בשעת אַ מענטש געפֿינט זיך פָּאָרְבָּלָאנְדוּשָׁעַט אַין וְאָלָד צוישן חיות הטורפות — מײַנט דאָס ניט אָז עֲרָאַז אַרְוִיס פּוֹן זיין זיין גלייך אַין מיטן טיפּן וְאָלָד. נאר פריער איז ער געגָאנְגָעַן בְּדָרְךָ הַמֶּלֶךְ, מַלְכָוָשׁ עַל עַולָם, אָז דער- נאר האָט ער אָפְּגָעָקָעָרְטָט פּוֹן דעם דָּרְךָ הַמֶּלֶךְ אַין חוֹטָה השערת, אָז צו דער חוֹטָה השערת נאר אַ חוֹטָה השערת, אָז נאר אַ חוֹטָה השערת, ביז ער האָט זיך געכָאָפְט אָז ער געפֿינט זיך אַין טיפּן וְאָלָד צוישן חיות טורפות.

ת. דער סימן פון מפרט פרסה אליען איז אַבְּעָר ווַיְנִיק, מען דאָרָף האבן אויך דעם סימן פון מעלת גראט יעדר דבר גשמי וואָס מען גיט טאג, דאָרָף מען גוט אַיבְּעַרקייעַן, מבָּרְדָּזָן אַין מאָל אָז נאר אַמְּאָל, צי ער זאָל דאס טאג, אָז ווי ער זאָל דאס טאג, אָז נאר דאן אַין עם אַ בהמה טהורה.

על פי חסידות — העניין דבללוֹת הבירורים — בירור ב"ז ואחר כן בירור מ"ה.

ט. נאר אַ הוֹרָה קען מען אַרְוִיס- געמען פון סימני טהרה בַּי אַן עוֹת. בַּי אַן עוֹת, טאָר מען אויף סימן- נים אליען זיך ניט פָּאָרְלָאָן אַין מען דאָרָף האבן אויך מסודה²⁰⁾. אַין פְּלָוג צויליב וואָס דאָרָף מען האבן מסודה?

18) שולחן ערוך יורה דעת סימן סב,
עמ' ג.

טיטשון - Translations

טיטש	ווארט	טיטש	ווארט
Chew over	איבערקיעין	Swallowed	איינגעשלונגגען
Whether	צ'י	Turn away	קערט אפּ
How	וואַי	Lost	פארבלאנדזשעט
Then	דאָן	Forest	וואָלְד
Take out	ארויסנעםען	Wild animals	חיות הטורפות
Depend/rely	פארלאָזִן	Means	מיינט
Seemingly	אין פֿלוֹג	Directly	גַּלְיֵיךְ
See	זעַן	Turned away	אַפְּגַּעַקְעַרְט
Know	וּוִיסֶן	Hairs breath/tiny bit	חוֹטַה השׁעֲרָה
Own	איַיגַּעַנְעָם	Realized	גַּעַכְאָפְּט
Behave	פִּירְוּן זִיר	Finds himself	גַּעַפְּינִינְט זִיר
Low pits	שָׁאָל תְּחִתִּית	Little/not enough	וּוִינִיךְ

CLASSIC CONCEPTS

are or what their situation is, even if their only redeeming factor is that they are “creatures” of Hashem. At the same time one must be very careful that when he is reaching out and working with people and situations and trying to elevate them, that he must not compromise any part of Torah. He cannot say that in this specific situation the Halacha is going to be different, or that we are going to bend a little for this person. A person must bring them closer to the Torah and not try to bring the Torah closer to them. Essentially, you are damaging them and yourself more than you are accomplishing.

⇒ The idea of an animal having to chew its cud shows us that any involvement we have in physical matters must be very thought out. A person has to check it over many times to make sure it is the proper thing to do.

⇒ Any bird which is kosher must be passed down from your teacher. This shows us the importance of not depending on yourself and your own understanding of things. Rather one must connect himself to his Rebbe which will show the proper way in serving Hashem.

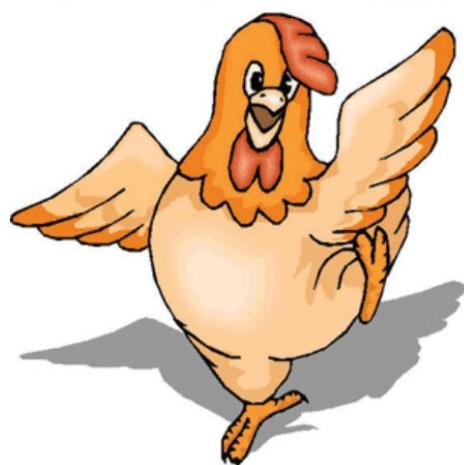
FOR KNOWLEDGE!

7. What does the Moshol of the Friedike Rebbe show us?

8. What does it mean for us to “chew our cud”?

9. What do learn from the way we know a bird is kosher?

going
Kosher

SHOW OFF YOUR

1. What are 2 ways of looking at the kosher signs?

2. What would be a difference in halacha?

3. Which part of us must we assure is “kosher”?

4. What do we learn from the fact that an animal has hooves?

5. What is the first lesson we learn from the fact that the animal has **split** hooves?

6. What is the second lesson we learn from the fact that the animal has **split** hooves?

ZOTES:

NOTES:

לעילוי נשמה ר' קלונימוס בן שמעון

BACK 2
BASICS

Seeing the Parsha the
way the Rebbe does